

Dopravní prostředky patračů jízdního dělostřelectva.

Ve VR. čís. 12/1934 pojednal p. brig. gen. Kryštof o motorisaci divisiního dělostřelectva. Každý z nás dělostřelců jistě uvítal tyto návrhy jako skutečně dobré a potřebné. Výhody této motorisace jsou tak jasné, že netřeba o tom debatovat.

Na str. 195 v odst. „Motorisace pátracích orgánů“, zní však poslední věta: „Pátrací hlídky baterií se musí velmi často pohybovat terénem a po polních cestách, kde by jiné dopravní prostředky než kůň neprojely, a proto by zde motorisace neměla významu.“ Rozumím tomu tak, že autor považuje nynější organizaci pátrací hlídky baterie za vyhovující.

Zabývám se touto otázkou již pět let. Když jsem se tehdy po prvé zmínil o nutnosti smíšené pátrací hlídky, byly učiněny tytéž námítky, jak shora uvedeno. Sledoval jsem proto po celou dobu při všech cvičeních stav cest. Mohu dnes tvrdit, že by jen asi 30% cest dělalo obtíže dopravnímu prostředku nám plně vyhovujícímu, totiž k o l u. V ostatních případech se vždy osvědčilo. Myslím také, že díky všeobecnému rozvoji motorisace bude počet a délka špatných cest vždy menší. Zatím jsem na jiný prostředek pro baterii než kolo, nemyslí, ač ovšem nepopírám, že by byl i motocykl pro baterii jen výhodou. Kolo však nevyžaduje velkého finančního nákladu, ani odborného personálu; na kole se naučí jezdit každý dříve, než na koni.

Vždy se mi v této době potvrdil význam zásady, aby každý velitel i s částí svých orgánů měl dopravní prostředek o jeden stupeň rychlejší nežli jednotka, které velí. Nemá-li velitel takového prostředku, musí jej nahradit časem anebo větší námahou. Koně se zříci velitel baterie sice nemůže, ale náhradní kolo může mít vždy. Když ho velitel nepoužívá, jede na něm vojin obsluhy. Kolo nevyžaduje žádného zásobování, kromě výměny pneumatik jednou za dlouhý čas. Při práci v terénu nepotřebuje žádného podkoního, který by je hlídal, ošetřoval a jedině jím se zabýval, jako to potřebuje kůň. Jezdec na kole dojede všude tam, kam dojedou naše cyklistické prapory, jichž užívání se stále více rozmáhá ve všech armádách. Zbytek cesty od komunikace na pozorovatelnu musily i nyní pozorovací orgány konat pěšky, aby pozorovatelnu neprozradily.

Velmi obtížná je jízda na kole po rozmoklých a blátivých polních cestách. Takovým cestám se však i s děly co možná vyhýbáme, a proto jich budeme užívat jen zřídka. Ostatně zcela nesjízdňné úseky na našich cestách nebývají příliš rozsáhlé a dají se snadno překonat pěšky.

Navrhuji tudíž, aby pro baterie bylo zavedeno vedle koně ještě kolo pro velitele baterie a u jednoho ordonančního poddůstojníka. a místo dvou koní dvě kola pro pátrací hlídku. Náklad na opatření čtyř kol bude jistě menší, než na opatření dvou koní, jež můžeme takto ušetřit.

O dalších výhodách kol se podle mého názoru již zmiňovat ani nemusím. Každý je jistě oceňuje. Co nám kolo znamená, je vidět i z toho, že si při cvičení většina velitelů zajišťuje především kola. To je vlastně potvrzením nutnosti potřeby. V různých údobích boje jest jeho služba skoro neocenitelná (přibližování — ústup). Nejlepší zkoušce způsobilosti se podrobují cyklisté styčného důstojníka, kteří jsou nuceni jet každým terénem. Ale přes to si zajistí styčný důstojník jako nejdůležitější pojitko nejdříve kolo (vyjímaje telefonní přístroje).

I se stanoviska zpravodajského je to prostředek výborný. Umožní skrytý postup mnohem snadněji než kůň. Zranitelnost cyklisty je mnohem menší než jezdce.

Jistě charakteristickou poznámku jsem slyšel roku 1935 na závěrečných cvičeních, když jsem sám na kole předjel jiného velitele baterie, který jel na koni: „Inu, to se může lehce, když používáš nepředeptaného prostředku.“ I roku 1936 se mně kolo výborně osvědčilo. Bez něho bych byl ztrácel mnoho času, který jsem takto raději věnoval důkladnější orientaci v terénu a přípravě střelby.

Mnou navrženou organizací by získala jen pohotovost baterie a jistě by to podle mého skromného názoru stálo za pokus, provést tento návrh u jednotlivých útvarů dělostřelectva.

Štábní kapitán děl. Karel O k t á b e c :

Poznámky k noční střelbě z děl.

Tyto poznámky se týkají noční střelby baterií s vlastními pozorovacími prostředky. Tato střelba je pro velitele baterie nejtěžší. Při střelbě s pozorováním jiným než vlastním (útvary DZO. nebo letec) je práce velitele baterie naopak velmi lehká.

I. Případy noční střelby.

Noční střelba dělostřelectva není oblíbená: její provedení je velmi obtížné, kontrola účinku v cíli často nemožná, vlastní postavení baterie se jí prozrazuje daleko viditelnými záblesky. Přesto však je noční střelba často nezbytná, zejména v těchto třech případech:

1. **Palebná přehrada.**
2. **Potřeba opakování střelby na cíle, zastřílené ve dne vlastními pozorovacími prostředky nebo zastřílené ať ve dne nebo v noci jinými pozorovacími prostředky (útvary DZO. nebo letcem).**
3. **Palba na nový cíl, teprve v noci se objevivší.**

II. Provedení střelby v jednotlivých případech.

Při noční střelbě chybí v tmavém jednolitém prostoru jakýkoli podklad k určení polohy cíle z jedné pozorovatelný. Rovněž tak nemáme podkladu k určení polohy ran vůči cíli.

Je proto nutno užít dvou pozorovatelů, poněvadž v tomto případě určuje polohu cíle (rány) průsečík záměrných cíle (rány) ze dvou pozorovatelů.

Pro velitele baterie existují pak dva případy. Buď má obě pozorovatelný, jakož i palebné postavení topograficky určeny a může použít pozorování protínáním vpřed na střeleckém plánu, nebo nemá ony body topograficky určeny a užije proto pozorování improvizovaného.